

РЕШЕНИЕ

№ 3633

гр. София, 20.07.2011 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 10 състав, в
открито заседание на 04.05.2011 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Камелия Стоянова

при участието на секретаря Силвиана Шишкова и при участието на прокурора Генади Георгиев, като разгледа дело номер **9356** по описа за **2010** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203, ал. 1 от АПК, вр. чл. 1, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Образувано е по искова молба от „Д.“ срещу Министерството на Ф. и А. „М.“. Претендира се обезщетение за вреди в размер на 1 428 203, 20 лв., представляващо главница и лихви, причинени от държавата в резултат на административни актове, т. 4 от които е прогласена за нищожна с решение № 3667/19.03.2009 г., постановено по адм.д. № 296/2009 г. на Върховния административен съд – т. 4 от разрешение № 31/30.12.2003 г. и т. 4 от разрешение № 32/30.12.2003 г. за опериране на търговски обект за безмитна търговия, намиращ се в зоната на ГКПП Златарево и ГКПП Гюешево, издадени на ищеца от министъра на Ф.. Претендират се и направените по делото разноски.

Ответникът – Министерството на Ф. изразява подробно и мотивирано становище за неоснователност на иска. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Ответникът - А. „М.“ излага подробно становище за неоснователност на иска. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Прокуратурата дава заключение за неоснователност на иска.

Съдът, като обсъди становищата на страните и доказателствата по делото,

приема за установени следните обстоятелства по делото:

Дружеството ищец – „Д.“ е започнало да упражнява дейността си по продажбата на стоки и услуги срещу валута в магазини, разположени в гранични пунктове - на територията на ГКПП Гюешево и ГКПП Златарево при условията, регламентиращи тази дейност в Постановление № 15 на МС от 8.02.1991 г. за изменение на валутния режим (отм.). На основание чл. 8 и чл. 9 от постановлението е издадена и Заповед № 196/02.12.1991 г. на министъра на Ф., като с посочената заповед е разрешено на ООД Д. да извършва продажба на стоки и услуги срещу чуждестранна валута в случаите на чл. 1, ал. 2 и чл. 9 от постановлението на ГКПП Златарево и ГКПП Гюешево. Съгласно посочената заповед валутната търговия се осъществява при определени условия, като същите включват инвестиции за изграждане на търговските обекти, които търговски обекти се ползват безвъзмездно за срок от 10 години, след изтичането, на който срок стават собственост на българската държава. Друго условие е посочено в т. IV, 20, като съгласно т. IV, 20, б. „б“ от посочената заповед лицата отчисляват по сметката на ГУ „М.“ при Министерството на Ф. 0.5 на сто от реализирания стокооборот във валута в търговските обекти на ГКПП. Съгласно също така т. IV, 20, б. „в“ лицата, получили разрешение за валутна търговия на ГКПП сключват с главно управление „М.“ договор, в който се конкретизират правата и задълженията на страните съобразно заповедта. В изпълнение на посочената заповед на 29.12.1991 г. между ГУ „М.“ и „Д.“ ООД са сключени два договора съгласно т. I, 1, от които „Д.“ ООД приема при условията, посочени в т. IV от заповедта да извършва валутна търговия на територията на ГКПП Гюешево и на територията на ГКПП Златарево, като отчислява ежемесечно, най-късно до 10 число на следващия месец по сметката на ГУ „М.“ 0,5% от реализирания стокооборот от търговския обект във валута. Съгласно т. 14 от двата договора същите са със срок от 10 години. Дружеството е продължило да осъществява дейността като оператор на търговски обект за безмитна търговия на посочените два обекта – ГКПП Гюешево и ГКПП Златарево по силата на издадени разрешение № 32/30.12.2003 г. и разрешение № 31/30.12.2003 г., издадени от министъра на Ф. за опериране на търговски обект за безмитна търговия. Посочените разрешения са издадени за срок от 3 години, считано от изтичане срока на заварения договор, сключен между дружеството и ГУ „М.“ на 24.12.1991 г., удължен с 10 месеца, съгласно § 26 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за акцизите. Съгласно т. 4 от посочените две разрешения в срока на разрешенията дружеството ежемесечно до 10 число на всеки календарен месец отчислява по сметка на А. „М.“ 2 на сто от стойността на реализирания за предходния календарен месец стокооборот в обектите. Именно посочената т. 4 от двете издадени разрешения е обявена за нищожна с влязло в сила решение № 3667/19.03.2009 г. на Върховния административен съд, постановено по адм.д. № 296/2009 г. Впоследствие в качеството му на заварен безмитен оператор, на дружеството са издадени безсрочни лицензи № 10 и № 11 от 02.07.2007 г. от

министъра на Ф. на основание § 2, ал. 4 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за безмитната търговия.

За установяване на размера на вноските, направени от дружеството – ищец по делото е изслушана съдебно-счетоводна експертиза, неоспорена от страните, като вещото лице е дало заключение за направените вноски по платежни нареждания на дружеството по сметка на А. „М.“ с основание за превода такса 2% магазин Гюешево и такса 2% магазин Златарево, които са отразени като постъпления по суми и по дати в заключението на вещото лице.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Предявеният иск е по реда на чл. 203, ал. 1 от АПК, вр. чл. 1, ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди., като претендираното обезщетение за вреди е в размер на 1 428 203, 20 лв., представляващо главница и лихви, причинени от държавата в резултат на административни актове, прогласени за нищожни с решение № 3667/19.03.2009 г., постановено по адм.д. № 296/2009 г. на Върховния административен съд – т. 4 от разрешение № 31/30.12.2003 г. и т. 4 от разрешение № 32/30.12.2003 г. за опериране на търговски обект за безмитна търговия, намиращ се в зоната на ГКПП Златарево и ГКПП Гюешево, издадени на ищеца от министъра на Ф..

Приложимостта на чл. 203 от АПК предполага вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. Доколкото правната регламентация на посочените иски, включително и на предявения в чл. 203 от АПК е непълна, то и разпоредбата на чл. 203, ал. 2 от АПК предполага приложимост на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Съгласно чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Така регламентирана отговорността е пълна, защото е за всички претърпени вреди, които съгласно чл. 4 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди са в причинна връзка с незаконосъобразни актове, фактически действия или бездействия на длъжностни лица или административни органи при или по повод изпълнението на административна дейност. Във всички случаи, обаче реализирането на посочената отговорност съобразно чл. 204, ал. 1 от АПК предполага отмяната на административен акт (в процесния случай) по съответния ред. Във всички случаи също така освен наличието на вреди реализирането на отговорността на държавата предполага и изисква тези вреди да са причинени от отменен като незаконосъобразен административен акт. Във всички случаи също така освен отмяната на съответния административен акт следва да е доказана вреда от отменения като незаконосъобразен административен акт и да е доказана причинна връзка между акта и настъпилия вредоносен резултат. Това е и първият въпрос, който подлежи

на изследване в производството пред настоящата инстанция, както и разбира се въпроса относно обективното наличие изобщо на вреди. Отговорът на тези въпроси следва да бъде даден въз основа на установените фактически обстоятелства и приложимите правни разпоредби за съответните периоди от исковата претенция. В тази връзка спор между страните по отношение на фактите не съществува. Дружеството ищец – „Д.“ е започнало да упражнява дейността си по продажбата на стоки и услуги срещу валута в магазини, разположени в зоните за митнически контрол на аерогарите, граничните пунктове и пристанищата на територията на ГКПП Гюешево и ГКПП Златарево при условията, регламентиращи този дейност в постановление № 15 на МС от 8.02.1991 г. за изменение на валутния режим (отм.). Съгласно чл. 8, ал. 1 от постановлението (в приложимата му редакция) продажбата на стоки и услуги срещу валута в случаите по чл. 1, ал. 2 се осъществява само от български предприятия и дружества без чуждестранно участие след получаване на разрешение от Министерството на Ф.. Съгласно чл. 8, ал. 2 от постановлението (в приложимата му редакция) разрешенията по ал. 1 се издават за всеки граничен контролно пропускателен пункт на конкурсна основа. Основните изисквания при провеждане на конкурса са финансовото и валутното състояние на предприятията и дружествата, техните традиции в областта на търговията, включително установени трайни връзки с реномирани фирми - доставчици на стоки, възможностите им за изграждане и поддържане на модерни търговски обекти и за осигуряване на непрекъснато работно време на съответния търговски обект за пълноценно обслужване на пътничопотока, както и участието им в изграждането на инфраструктурата на района. По отношение на дружеството – ищец в производството пред настоящата инстанция е издадено подобно разрешение, като същото е обективизирано в Заповед № 196/02.12.1991 г. на министъра на Ф., като с посочената заповед е разрешено на ООД Д. да извършва продажба на стоки и услуги срещу чуждестранна валута в случаите на чл. 1, ал. 2 и чл. 9 от постановлението на ГКПП Златарево и ГКПП Гюешево. Съгласно посочената заповед валутната търговия се осъществява при определени условия, като същите включват инвестиции за изграждане на търговските обекти, които търговски обекти се ползват безвъзмездно за срок от 10 години, след изтичането на който срок стават собственост на българската държава. Друго условие е посочено в т. IV, 20, като съгласно т. IV, 20, б. „б“ от посочената заповед лицата отчисляват по сметката на ГУ „М.“ при Министерството на Ф. 0.5 на сто от реализирания стокооборот във валута в търговските обекти на ГКПП. Следователно първоначалното задължение за отчисляване по сметката на ГУ „М.“ при Министерството на Ф. на 0.5 на сто от реализирания стокооборот във валута в търговските обекти на ГКПП е възникнало по силата на посочената заповед, за която не са събрани доказателства да е оспорена, същата е влязла в сила и е породила своето действие. Съгласно също така т. IV, 20, б. „в“ лицата, получили разрешение за валутна търговия на ГКПП сключват с главно управление „М.“ договор, в който се конкретизират правата и задълженията на

страните съобразно заповедта. В изпълнение на посочената заповед на 29.12.1991 г. между ГУ „М.“ и „Д.“ ООД са сключени два договора, съгласно т. I, 1 от които „Д.“ ООД приема при условията, посочени в т. IV от заповедта да извършва валутна търговия на територията на ГКПП Гюешево и на територията на ГКПП Златарево, като отчислява ежемесечно, най-късно до 10 число на следващия месец по сметката на ГУ „М.“ 0.5% от реализирания стокооборот от търговския обект във валута. Следователно, посоченото задължение е възникнало като такова и по силата на сключен между страните договор, при сключването на който са съвпаднали волеизявленията на двете страни и се е породило и съответното задължение, посочено в т. I.1. Съгласно т. 14 от двата договора същите влизат в сила от момента на подписването им и имат действие за срок от 10 години, считано от момента на предаване на сградите на магазините, в които ще се извършва валутната търговия (съответно от завършването на обекта и предаването му в експлоатация на дружеството).

Очевидно волята на законодателя е била действията на сключените договори да бъдат продължени, което е осъществено с § 56 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за митниците (в сила от 1.01.2000 г., отм. - ДВ, бр. 110 от 2001 г.), съгласно който лицата, получили разрешение за извършване на безмитна валутна търговия по реда на Постановление № 15 на Министерския съвет от 1991 г. за изменение на валутния режим (обн., ДВ, бр. 12 от 1991 г.; попр., бр. 16 от 1991 г.; изм. и доп., бр. 17, 57 и 85 от 1991 г., бр. 2 от 1992 г., бр. 46 от 1993 г., бр. 6, 13 и 30 от 1994 г., бр. 30, 64 и 65 от 1996 г.; Решение № 454 на Върховния съд от 1996 г. - бр. 69 от 1996 г.; изм. и доп., бр. 74 от 1996 г., бр. 55 от 1997 г. и бр. 30 от 1999 г.; отм., бр. 31 от 2000 г.) и на Наредба № 1 за условията и реда за издаване на разрешения за извършване на безмитна валутна търговия (ДВ, бр. 64 от 1991 г.), могат да извършват безмитна търговия до изтичането на срока на договора, сключен между тях и Главното управление на митниците, но не по-късно от 31 декември 2002 г. Анализът на посочената разпоредба прави обоснован извода, че продължаването на осъществяването на дейността се осъществява при спазването на условията по сключените договори, включително и на задължението за лицата за отчисляване ежемесечно, най-късно до 10 число на следващия месец по сметката на ГУ „М.“ на 0.5% от реализирания стокооборот от търговския обект във валута.

Съгласно § 26, ал. 2 от Закона за изменение и допълнение на Закона за акцизите (в сила от 21.12.2001 г.) лицата, получили разрешение за извършване на валутна търговия по реда на Постановление № 15 на Министерския съвет от 1991 г. за изменение на валутния режим (обн., ДВ, бр. 12 от 1991 г.; попр., бр. 16 от 1991 г.; изм., бр. 17, 57 и 85 от 1991 г., бр. 2 от 1992 г., бр. 46 от 1993 г., бр. 6, 13 и 30 от 1994 г., бр. 30, 64 и 65 от 1996 г.; Решение № 454 на Върховния съд от 1996 г. - бр. 69 от 1996 г.; изм., бр. 74 от 1996 г., бр. 55 от 1997 г. и бр. 30 от 1999 г.; отм., бр. 31 от 2000 г.), заварени към 1 декември 2001 г., могат да извършват безмитна търговия до изтичането на срока на договора, сключен между тях и

Главното управление на митниците, удължен с 10 месеца, като съгласно ал. 3 на същия текст за 10-месечния период по ал. 2 лицата правят ежемесечни отчисления в размер 2 на сто от реализирания стокооборот от обектите за безмитна търговия по сметка на А. "М.". Следователно, очевидно е, че съобразно приложимите правни норми продължава задължението на дружеството – ищец за отчисляване, ежемесечно, най-късно до 10 число на следващия месец по сметката на ГУ „М.” 2% от реализирания стокооборот от търговския обект във валута, което задължение не произтича от административен акт, а от законова разпоредба. С § 15 от Закона за изменение и допълнение на Закона за акцизите, в сила от 01.01.2002 г., редакцията на чл. 12в от Закона за акцизите е изменена и с текста се предоставя правомощие на министъра на Ф. да издава разрешение за безмитна търговия, като редът за това се определя с наредба на министъра на Ф.. Посочената наредба е Наредба № 8 от 03.10.2002 г. за безмитна търговия, издадена от министъра на Ф., като съгласно § 2, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби на същата лицата, получили разрешение за извършване на валутна търговия по реда на [Постановление № 15 на Министерския съвет от 1991 г. за изменение на валутния режим](#) и чиито права съгласно [§ 26 от ПЗР на Закона за изменение и допълнение на Закона за акцизите](#) (ДВ, бр. 110 от 2001 г.) са изтекли или изтичат до първия конкурс, запазват качеството си на безмитни оператори и могат да продължат извършването на безмитна търговия по същия ред и условия до провеждането на първия конкурс. Анализът на посочената разпоредба води до единствено обосноваия извод за приложимост на разпоредбите на сключените договори, включително и на клаузата, предвиждаща ежемесечни отчисления в размер 2 на сто от реализирания стокооборот от обектите за безмитна търговия по сметка на А. "М.". Съгласно § 20, ал. 2 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение на Закона за акцизите безмитни оператори, на които с акт на министъра на Ф. са предоставени права по предходни разрешения, за подновяването на договорите могат да упражнят тези права и да получат ново разрешение за съответните обекти до края на 2003 г. Срокът на новото разрешение започва от изтичане на срока на заварения договор. Анализът на изречение първо на посочения текст предполага заявена воля за издаване на ново разрешение от съответния безмитен оператор, която воля следва да бъде изразена до определена дата, а именно до края на 2003 г. Очевидно такава воля е била изразена от дружеството ищец в производството пред настоящата инстанция, като на същото от министъра на Ф. са издадени две разрешения - № 32 и № 31 от 30.12.2003 г. за опериране на търговски обект за безмитна търговия за същите обекти – обект, намиращ се в зоната на ГКПП Гюешево и обект, намиращ се в зоната на ГКПП Златарево. Съгласно т. 2 от издадените разрешения, същите се издават за срок от 3 години, считано от изтичане срока на заварения договор, сключен между дружеството и ГУ „М.” на 24.12.1991 г., удължен с 10 месеца съгласно § 26 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за акцизите. Съгласно т. 4 от

посочените разрешения в срока на настоящото разрешение дружеството ежесечно до 10 число на всеки календарен месец отчислява по сметка на А. „М.“ 2 на сто от стойността на реализирания за предходния календарен месец стокооборот в обекта по т. 1. Анализът на изречение второ на посочения текст обосновава единствено възможния извод, че лицата, ще осъществяват дейността си въз основа на сключените договори от 1991 г. Аргумент в тази насока е текста, че лицата упражняват правата си за подновяването на договорите. Следователно, фактическият състав за осъществяване на дейността включва освен издаденото разрешение безспорно и наличието на договор, който договор следва да има клаузите на този от 1991 г. В тази връзка е използван и термина подновяването на договорите, което обосновава извода единствено за продължаване на срока на действие на същите, но не и за промяна на установените в същите права и задължения. Следователно, наличието само и единствено на издадено разрешение не е достатъчно условие за осъществяване на дейността за опериране на търговски обект за безмитна търговия, а като условие за осъществяване на тази дейност законът поставя изискването за подновяване на сключените вече договори. В тази връзка не може да бъде обоснован друг правно възможен извод освен този, че разрешението е издадено въз основа на законови разпоредби, като включително включването на т. 4 от същото е по силата на законово задължение. Именно невключването на посочения текст би обусловило евентуална незаконосъобразност на издаденото разрешение, която като такава евентуална незаконосъобразност не се е осъществила с включването на т. 4 от разрешенията. Следва да се отбележи обстоятелството, че посочената т. 4 от разрешенията е обявена за нищожна на друго основание. Едновременно с това следва да се посочи и обстоятелството, че в самите разрешения неизпълнението на т. 4 от същите не е посочено като основание за отмяна на същите, то е посочено като такова в сключените договори от 1991 г., което е още един довод в полза на обстоятелството, че посоченото задължение е възникнало по силата на законова норма, обективизирана впоследствие в сключените договори и впоследствие и в издадените разрешения. Следователно, при наличието на тази разрешения дружеството-ищец в производството пред настоящата инстанция е продължило да осъществява дейността си в качеството си на заварен безмитен оператор при същите условия и ред, по които му е предоставено първоначално това право с актовете, издадени на основание постановление № 15 на Министерския съвет от 1991 г. за изменение на валутния режим и на Наредба № 1 за условията и реда за издаване на разрешения за извършване на безмитна валутна търговия и при същите условия на заварения договор, съгласно последващите законови разпоредби. Следва също така да се отчете обстоятелството, че дружеството-ищец е имало правото на избор дали да продължи да упражнява предоставените му по-рано права за осъществяване на тази дейност от министъра на Ф. или пък да участва в конкурс за безмитни оператори, който е следвало да се проведе в срок от 45 дни от влизането в сила на Закона за изменение и допълнение на Закона за акцизите

(ДВ, бр. 118 от 2002 г., в сила от 1.01.2003 г.). След като е избрало да продължи да осъществява дейността си въз основа на предоставени му по-рано права от министъра на Ф., същото следва да осъществява тази дейност в съответствие с предвидените за тези оператори законови разпоредби, а именно тази на § 20, ал. 2 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за акцизите, която предвижда продължаване на осъществяване на дейността в съответствие със сключените по-рано договори чрез подновяването им, при съществуващите условия и ред. Изборът на това право е осъществен по волята на търговското дружество, което при този избор е следвало да отчете обстоятелството и на съществуващо задължение по сключените през 1991 г. договори за отчисляване на определени суми по сметка на А. „М.“ – 2% от стойността на реализирания за предходния календарен месец стокооборот в съответните обекти, посочени в разрешенията. Нещо повече, отново в качеството му на заварен безмитен оператор на търговското дружество са издадени безсрочни лицензи - № 10/02.07.2007 г. и № 11/02.07.2007 г от министъра на Ф., като същите са издадени на основание § 2, ал. 4 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за безмитната търговия. Съгласно посочения текст лицата, които към влизането в сила на закона извършват дейност като оператори на търговски обекти за безмитна търговия, продължават да извършват дейността си на безмитни оператори само в обекти по чл. 2, като чл. 4 не се прилага, същите в 6-месечен срок от влизането в сила на закона представят пред министъра на Ф. документи, удостоверяващи обстоятелствата по чл. 3 и 4, същите привеждат търговските обекти в съответствие с изискванията на чл. 15, ал. 1, а съгласно ал. 4 лицата по ал. 1, изпълнили изискванията на ал. 2 и 3, получават безсрочни лицензи за извършване на безмитна търговия. Като е приел за изпълнени посочените условия министърът на Ф. е издал на търговското дружество безсрочни лицензи за извършване на безмитна търговия на 02.07.2007 г.

Следователно, отчисленията в полза на А. „М.“ са правени по силата на законови норми и по силата на изразена воля между двете страни, обективирани в сключени между страните договори. Така направените изводи дават отговор на въпроса доколко обявената за нищожна т. 4 от разрешение № 31 и разрешение № 32 е относима към настоящата претенция и би обусловила евентуално нейно уважаване. Обоснованият извод след направения анализ на приложимите правни разпоредби е само един и той е, че обявяването за нищожна на посочената разпоредба от разрешенията е неотносимо към настоящия спор. Тук следва да се има предвид и обстоятелство, посочено в отговора на исковата молба на един от ответниците по спора – Министерството на Ф., който извод е правилен и следва от представените по спора доказателства, че разрешенията, чиято т. 4 е обявена за нищожна са със срок на действие, а именно от м. 10.2002 г. до м. 10.2005 г., те същите действат като административни актове само за определен период и след този период те не са действащи, независимо от обстоятелството, дали една част от тях е обявена за нищожна или пък не. Именно поради тази причина и

исквата претенция след този период е неоснователна дори само на това основание.

Следователно, обявената за нищожна т. 4 от посочените разрешения е предшествана от текстове на заповед на министъра на Ф., която заповед не е оспорена, същата е влязла в сила и е породила правното си действие за страните, включително и за ищеца в производството пред настоящата инстанция. Същата е въведена като законово изискване за осъществяване на дейността като безмитен оператор, като впоследствие дружеството-ищец е продължило да осъществява дейността си като оператор на безмитна търговия само и единствено в качеството си на лице, заварено да осъществява подобна дейност, същото се е възползвало от даденото му от закона право в тази насока и след като е имало избор и се е възползвало от това право, то за същото са безусловно приложими и законовите разпореди, които предвиждат осъществяването на дейността му с установените вече условия и ред, включително и подновяване на сключените договори от 1991 г. При уговорените в тях права и задължения на страните. В тази връзка, без значение за настоящия спор е обявяването за нищожна на т. 4 от издадените разрешения. Както се посочи и по-горе предпоставка за уважаване на предявения иск по чл. 203 от АПК, вр. чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди е наличието на причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт, действие или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. Такава връзка с оглед направените фактически и правни изводи не беше доказана от ищеца с оглед и на което предявения иск следва да се определи като изцяло неоснователен и недоказан. Този извод следва с оглед на обстоятелството, че обявяването на нищожност на т. 4 от посочените разрешения не се отразява по какъвто и да било начин на дължимостта на направените отчисления от дружеството-ищец в полза на А. „М.“. Липсата на този елемент от фактическия състав на чл. 203, ал. 1 от АПК, вр. чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди не позволява да бъде реализирана отговорността на държавата по посочения ред. Не е налице и другия елемент от фактическия състав на разпоредбата, а именно наличието на вреди. Претендирания размер на иска е формиран от направените в посочените години вноски от дружеството – отчисления в полза на А. „М.“ от реализирания оборот в обекти, които се намират в съответните гранични пунктове. Установените и обсъдени по делото доказателства не дават каквото и да било основание да се приеме, че така правените вноски представляват имуществени вреди за дружеството ищец. Задължението за правенето на същите е възникнало и се е осъществило за целия претендиран период въз основа на законови разпоредби и въз основа на текстове от сключените договори от 1991 г. На волята на дружеството е принадлежало правото да реши дали да прави отчисления или не, доколкото същите произтичат от сключен договор – договорите от 1991 г. Още повече, че както се посочи и по-горе невнасянето на посочените отчисления не е предвидено като основание за отнемане на разрешенията и като такова не е посочено в самите издадени разрешения. Следователно, в процесния случай не е

налице и една от предпоставките за прилагане на чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, а именно, че претърпените вреди следва да са в пряка причинна връзка с отменения незаконосъобразен акт и са пряка и непосредствена последица от него. Разпоредбата на чл. 4 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди предвижда, че държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това дали са причинени виновно от длъжностното лице. На обезщетение подлежат действително настъпилите вреди, които са в пряка причинна връзка с отменения незаконосъобразен акт и са пряка и непосредствена последица от него.

Следователно, не е налице причинна връзка между акта и направените вноски, тъй като същите са направени в изпълнение на уговорено условие по сключени между ГУ „М.” и дружеството договори за упражняване на безмитна търговия. Поради липсата на обсъдените предпоставки в тяхната едновременност, не може да се реализира отговорността на Министерството на Ф. и на А. „М.” за вреди, представляващи правените от ищеца вноски за А. „М.”, представляващи отчисления от реализирания от същото дружество оборот в периода на осъществяване на дейност като безмитен оператор на обекти, разположени в ГКПП Гюешево и ГКПП Златарево.

Неправилно е с оглед и предмета и основанието на предявения иск изразеното в представените по делото писмени бележки становище от ищеца, че предмет на главно доказване е дали основанието, на което са правени отчисленията в полза на А. „М.” е нищожно. Предметът на спора определено не е този, а неговото основание е по чл. 203 от АПК, вр. чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. При изясняването на предмета на спора важното обстоятелството е не това дали основанието за направените отчисления е нищожно или не, а какво е основанието за тези отчисления и дали тези отчисления са правени по силата на административен акт, който е отменен по съответния ред като незаконосъобразен. Както се посочи и по-горе това основание не е обявената за нищожна т. 4 на издадените разрешения, а основанието е законово и възникнало на основание на договор, сключен между ищеца по спора и един от ответниците по спора.

Не е ирелевантно за спора (както е посочено в писмената защита от ищеца) обстоятелството какво е основанието, по силата на което ищецът е правил съответните отчисления. Напротив, с оглед правилното решаване на спора, определен като такъв по чл. 203, ал. 1 от АПК, вр. чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди това обстоятелство е напълно релевантно за спора, доколкото евентуалното уважаване на един подобен иск предполага не само отмяната на административен акт, но още и две предпоставки, които следва да са налице кумулативно за евентуалното уважаване на иска – настъпила вреда от отменения административен акт и настъпила причинна връзка между постановения незаконсъобразен административен акт и настъпилия вредоносен резултат. Тези предпоставки за

основателността на иска не бяха доказани в производството пред настоящата инстанция от ищеца по спора. Настоящата съдебна инстанция не констатира и твърдяното в представените по делото писмени бележки от ищеца по спора противоречие между чл. 12 в от Закона за акцизите (отм) с § 26 от Преходните и заключителни разпореди от същия закон. Невъзможността изобщо за съществуването на подобно противоречие е и с оглед на систематичното място на посочените разпореди и тяхната цел. Съгласно посочения текст на чл. 12 в (в приложимата му редакция ДВ, бр. 110 от 2001 г.) безмитна търговия със стоки в обекти, разположени в зоните за митнически контрол на аерогарите, граничните пунктове и пристанищата, в самолетите, корабите и влаковете в международен рейс и в специализираните магазини за обслужване на Дипломатическия корпус, се осъществява само от местни юридически лица след получаване на разрешение от министъра на Ф.. Съгласно ал. 2 на посочения текст редът за разрешаване и организиране на безмитна търговия и контролът върху продажбата на стоки в тези обекти, включени в разрешението за безмитна търговия, се определят с наредба на министъра на Ф.. За разлика, от посочения текст, § 26 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за акцизите регламентира вече възникнали правоотношения между определени страни, като дава възможността на лицата, получили вече разрешения за безмитна търговия да продължат да осъществяват дейността си до изтичането на срока на договора, сключен между тях и ГУ „М.“, продължен с 10 месеца. Анализът на посочените текстове води до извода, че чл. 12в регламентира първоначалното получаване на разрешение за безмитна търговия, докато § 26 респективно регламентира вече възникнали правоотношения от получени разрешения.

По отношение на изложените в писмените бележки основни принципи на Закона за безмитната търговия, следва да се отбележи, че същият е влязъл в сила от 01.01.2007 г. разрешенията, чиято т. 4 е обявена за нищожна са със срок на действие, а именно от м. 10.2002 г. до м. 10.2005 г., те същите действат като административни актове само за определен период и след този период те не са действащи, независимо от обстоятелството, дали една част от тях е обявена за нищожна или пък не. Именно поради тази причина и исковата претенция след този период, както се посочи и по-горе в мотивите на решението е неоснователна дори само на това основание.

При този изход на спора на ответниците следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение, определено по реда на чл. 7, ал. 2, т. 4 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, съобразно цената на иска, разпределено по равно между двамата ответници – в размер по 14750 лв. за всеки ответник.

Като взе предвид направените фактически и правни изводи, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователен и недоказан предявения от „Д.” иск срещу Министерството на Ф. и А. „М.” с правно основание чл. 203, ал. 1 от АПК, вр. чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, с претендирано обезщетение за вреди, причинени от обявен за нищожен акт на министъра на Ф., а именно т. 4 от разрешение № 31/30.12.2003 г. и т. 4 от разрешение № 32/30.12.2003 г., издадени от министъра на Ф. с общ размер 1 428 203, 20 лв., главница и лихви, както и законните лихви от датата на исковата молба до окончателното изплащане на претендираните суми.

ОСЪЖДА „Д.” да заплати юрисконсултско възнаграждение в размер на 14750 лв. в полза на Министерството на Ф..

ОСЪЖДА „Д.” да заплати юрисконсултско възнаграждение в размер на 14750 лв. в полза на А. „М.”.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му, пред Върховния административен съд, с връчване на преписи за страните по чл. 138 от АПК.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: